

Planläget i Grythyttan

För tätorten med omgivningar finns en fördjupad översiktsplan som antagits av kommunfullmäktige 1994-06-21. Där redovisas möjliga utbyggnadsområden som är tillräckliga för en kraftig expansion. Någon markbrist råder alltså inte – däremot kan en djupare analys av inriktningen vara befogad.

För alla välbelägna obebyggda områden gäller i princip att detaljplan fordras för bebyggelse. För något område kan möjligen områdesbestämmelser vara tillräckligt. Detaljplaner saknas för alla områden som inte redan är bebyggda.

Övergripande förutsättningar

Grythyttan har ett ”trångt” läge mellan sjöar, vägar och järnväg. Tätortens centrala del är riksintresse för kulturminnesvården – områdets avgränsning är dock inte helt preciserad. Strandskydd råder intill 100 m från de omgivande sjöarna.

Kulturminnesvård

Det kulturminnesvärda området omfattar ortskärnan och den gamla bruksmiljön. Av bekvämlighetsskäl (?) har man lagt ut dem som ett område, vilket innebär att moderna flerbostadshus och Statoil-macken ingår.

Natur och rekreation

Torrvarpens östra strand omfattas i sin helhet av strandskydd. Även vid Sörälgen gäller strandskydd 100 m norr och söder om viken (en konflikt med föreslaget bebyggelseområde, även om strandremsan bevaras som grönområde). För Grythyttvikens kan strandskyddet anses utsläckt mellan järnvägen och huvudvägarna på grund av befintliga anläggningar men området avsätts som naturområde för fågellivet.

I planen avsätts ett litet område kring vattentornet och det större området längs riksvägen upp till Abbortjärn som grönområden.

Bebyggelseområden

De områden som anges för tänkbar bebyggelse är tillsammans mycket stora.

Balunstorp betecknas som reservområde på lång sikt.

Näshagen och Granliden beöms lämpliga för mindre kompletteringar, eventuellt i samband med näringsetableringar.

Som direkt lämpliga för bostadsbyggande anges Bergslagsgatans förlängning, Kyrkberget, Åsen, Magasinsgatan och Sörälgsområdet. Tillsammans utgör dessa 19 ha, vilket betyder 150-500 lägenheter beroende på byggnadstyp.

Lämpliga områden för näringsverksamhet sägs vara Järnvägsområdet, området öster om vattentornet samt Timmertorget (se också Näshagen och Granliden).

Kommentarer till översiktsplan för Grythyttan

Denna PM är tänkt att vara utgångspunkten för en diskussion om Grythyttans utveckling enligt några av punkterna i det socialdemokratiska valprogrammet 2006: mark och lokaler för företag, bostadsbyggande samt att bevara och utveckla ortskärnan. Kommentarererna är tills vidare helt och hållet undertecknads personliga åsikter.

Kulturminnesvård

Det kulturminnesvärda området i översiktsplanen är olyckligt. Rimligen bör det delas i två: ortskärnan och den gamla bruksmiljön – inte minst för att de ska kunna hanteras på skilda sätt, men också för att inte inkludera bebyggelse som är irrelevant i sammanhanget.

Det kulturminnesvärda områdena utgör viktiga delar av ortens kvaliteter. Detta bör dock inte betyda en ”död hand” utan manar snarare till en utvecklad beskrivning av kommunens ambitioner och därmed åtföljande regler för hur ny-, om- och tillbyggnader ska prövas.

Noteras bör att ortskärnan innehåller små områden som är obebyggda eller bebyggda med gamla uthus av låg kvalitet. En viss förtätning bör därför vara möjlig och kan utan tvekan vara positiv.

Ämnen för fortsatt diskussion:

Hur ska bruksmiljön avgränsas?

Hur ska ortskärnan avgränsas (hela Prästgatan? del av Kyrkogatan?)?

Var kan ortskärnan förtätas?

Natur och rekreation

Grythyttans inramning med sjöar gör att strandskyddet ofrånkomligen utgör en konfliktfaktor. För närvarande verkar det svårt att åstadkomma lättnader men diskussionen måste föras om det ska vara möjligt att konkurrera med boendekvaliteter.

Behövs hela grönområdet upp mot Abbortjärn? Det finns ju onekligen stora och varierade naturområden i omgivningarna. Vilka delar kan i så fall avvaras? Och om området ska vara grönt, hur ska det användas?

Områden för näringar

För industriell och närliggande verksamhet erbjuder järnvägsområdet stor kapacitet. En diskussion med SJ om hur det kan användas bör snarast tas upp. Som reservområde kan en förlängning norrut längs järnvägen avsättas.

Det lilla området mellan vattentornet och riksvägen avsätts i den fördjupade översiktsplanen för näringsverksamhet. Kan detta vara en vettig användning med tanke på vägförhållandena? Vore inte studentbostäder ett bättre val?

Att Timmertorget lämpar sig väl för småindustri och kontor är väl uppenbart?

I den fördjupade översiktsplanen anges Granliden och Näshagen som intressanta för bostäder i kombination med näringsverksamhet. Ska de i så fall hanteras likadant och samtidigt?

Bör något av dem gå tidsmässigt först? Eller ska man ge dem olika inriktning?

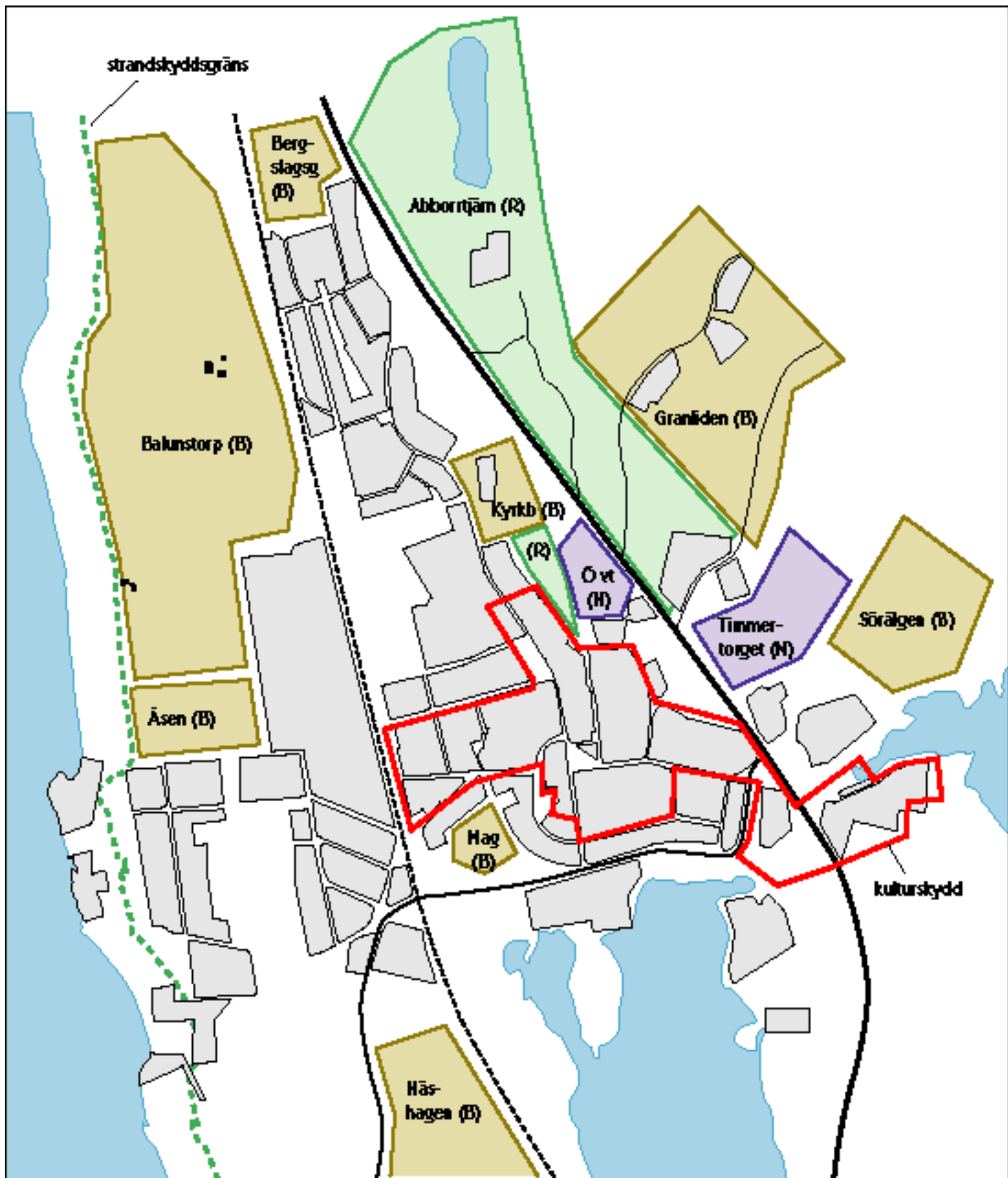
Bostadsbebyggelse

De primära områdena för bostäder är Bergslagsgatans förlängning (3 ha), Kyrkberget (4 ha), Åsen (4 ha), Magasinsgatan (2 ha) och Sörälgsområdet (6 ha). De har olika karaktär och man bör rimligen bilda sig en uppfattning om vilket slags bebyggelse vart och ett passar för.

De närmaste åren torde det inte vara realistiskt att räkna med något tillskott av förvärvsarbete befolkning. Att studentbostäder behövs är redan uppenbart. Det har också i olika omgångar diskuterats en inriktning på ”55+”, där en rekrytering från ”dyra” regioner borde vara möjlig. Vilka typer av boende kan i så fall vara tillräckligt attraktiva? Och vilka områden passar bäst för det?

Balunstorpsområdet utgör den stora bostadsreserven men är ingalunda problemfritt. Det ligger till större delen långt från centrum och trafikförsörjningen är inte lättlost. En översiktlig studie av detta och markförhållandena behövs.

Såväl Sörälgsområdet som Balunstorp begränsas av strandskyddet. För bästa utnyttjande av

dem kan det vara önskvärt att försöka lätta på strandskyddet i det tätortsnära området.
 Några ledtal för markutnyttjandet (lägenheter/hektar):

styckebyggda småhus 8-10
 gruppbyggda småhus 12-14
 tvåvånings radhus 25
 flerbostadshus 30-50